

TRAFİK KAZASINDAN DOĞAN MADDİ TAZMİNAT DAVASI

(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)

REHBERİ

Mesleğe Yeni Başlamış Hakim ve Avukatların Başucu Eseri

**HASAR
BEDELİ**

Araç onarım giderleri

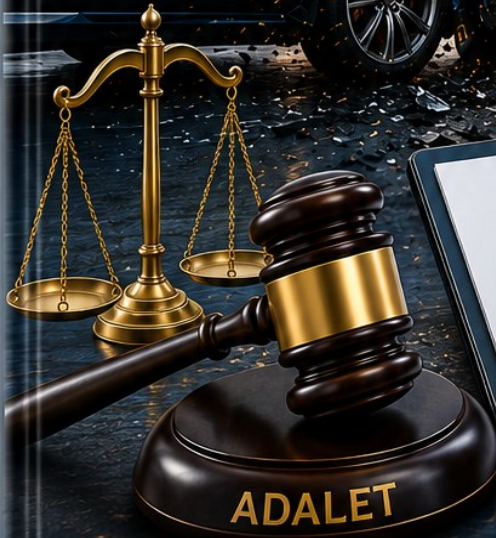
DEĞER KAYBI

Piyasa değerindeki azalma

İKAME ARAÇ

Onarım süresince mağduriyet gideri

MADDİ TAZMİNAT DAVASI

- Hasar Bedeli
- Değer Kaybı
- İkame Araç

Arzu Özgenç

**YAPAY ZEKA
DESTEKLİ**

ADALET

HÜSNÜ ALDEMİR

HUKUK DAVALARI
SERİSİ 3

DOS
DİJİTAL YAYINCILIK

YARGITAY KARARLARI
UYGULAMADAN ÖRNEKLER
GÜNCEL MEVZUAT

TRAFİK KAZASINDAN DOĞAN
MADDİ TAZMİNAT DAVASI

REHBERİ

DOS

DİJİTAL
YAYINCILIK

TRAFİK KAZASINDAN DOĞAN MADDİ TAZMİNAT DAVASI

(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)

HASAR BEDELİ

Araçta oluşan fiili hasarın onanımı için yapılan masrafların tazminini kapsar.

DEĞER KAYBI

Onarım sonrası aracın piyasa değerinde oluşan azalma nedeniyle talep edilir.

İKAME ARAÇ

Onarım süresince mağdurun ulaşım ihtiyacının karşılanması için talep edilir.

HUKUKİ DAYANAK

- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 49 (Haksız Fiil)
- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu m. 85
- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (Sigortacının Sorumluluğu)
- Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları
- Yargıtay İçtihatları

ÖZET BİLGİ

Trafik kazası sonucu araçta oluşan zararlar nedeniyle kusurlu sürücü ve/veya trafik sigortacısına karşı;

- Hasar Bedeli (onarım masrafı)
- Değer Kaybı (piyasa değerindeki düşüş)
- İkame Araç Bedeli (onama süresince araç kullanım gideri)

talepleriyle maddi tazminat davası açılabilir.

ARAŞTIRILMASI / DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- Kusur oranları doğru tespit edilmeli.
- Kazanın oluş şekli ve taraf beyanları detaylı incelenmeli.
- Sigorta poliçe teminatı ve limitsiz/sınırlı teminat kontrol edilmeli.
- Onarımın yetkili servis veya özel servis olup olmadığına dikkat edilmeli.
- Araç yaşı, km, modeli değer kaybı hesabında etkili.
- İkame araç için onarım süresinin makul olup olmadığı araştırılmalı.

DELİLLER

- Kaza Tespit Tutanağı
- Polis Tutanağı / Jandarma Tutanağı
- Araç Ruhsatı
- Hasar Onarım Faturaları
- Eksper Raporu
- Fotoğraflar / Kamera Kayıtları
- Değer Kaybı Hesap Raporu
- İkame Araç Sözleşmesi ve Faturası
- Sigorta Poliçesi ve Hasar Dosyası Yazışmaları

UYGULAMADA KARŞILAŞILAN VE BOZMA NEDENİ YAPILAN DURUMLAR

- Eksik inceleme ile kusur oranı hatalı belirlenmesi
- Hasar bedelinin rayiç bedel yerine düşük gösterilmesi
- Değer kaybı hesaplamasında hatalı yöntem kullanılması
- İkame araç süresinin gerçek onarım süresinden kısa kabul edilmesi
- Gerekçesiz bilirkişi raporuna itibar edilmesi
- Sigorta teminatı ve poliçe kapsamının göz ardı edilmesi
- Delillerin toplanmaması veya eksik değerlendirilmesi

DAVA KONUSUNA GÖRE İSTENİLECEK BELGELER

HASAR BEDELİ İÇİN

- Hasar onarım faturaları
- Eksper raporu
- Ödeme dekontları

DEĞER KAYBI İÇİN

- Değer kaybı hesap raporu
- Ruhsat, km bilgisi
- Hasar geçmiş sorgusu

İKAME ARAÇ İÇİN

- İkame araç kiralama sözleşmesi
- Ödeme faturaları
- Onarım süresini gösterir belge

EMSAL KARAR TABLOSU

YARGITAY KARARI	TARİH	KONU	ÖZET	SONUÇ
Yargıtay 17. HD 2022/12345 E. 2022/6789 K.	15.06.2022	Hasar Bedeli	Onarım bedelinin rayiç bedel üzerinden belirlenmesi gerektiği, düşük gösterilen faturaya itibar edilemeyeceği belirtilmiştir.	✓ BOZMA
Yargıtay 17. HD 2021/9876 E. 2021/5432 K.	10.03.2021	Değer Kaybı	Araçta onarım olsa dahi piyasa değerinde düşüş olduğu, bu kaybın tazmin edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.	✓ ONAMA
Yargıtay 4. HD 2023/2222 E. 2023/3333 K.	05.01.2023	İkame Araç	Onarım süresince makul süreyle sınırlı olmak kaydıyla ikame araç bedelinin talep edilebileceği belirtilmiştir.	✓ ONAMA

YARGILAMA SÜRECİ

- 1 DAVA AÇILIŞI**
Yetkili Asliye Ticaret Mahkemesi'nde dava açılır.
- 2 DELİLLERİN SUNULMASI**
Tüm deliller mahkemeye sunulur.
- 3 ÖN İNCELEME DURUŞMASI**
Taraf beyanları alınır, deliller toplanır.
- 4 BİLİRKİŞİ İNCELEMESİ**
Kusur, hasar, değer kaybı ve ikame araç yönünden bilirkişi raporu alınır.
- 5 DURUŞMA**
Taraflar dinlenir, bilirkişi raporu değerlendirilir.
- 6 KARAR**
Mahkeme kararını verir.
- 7 İSTİNAF / TEMİZ**
Karara karşı istinaf veya temiz yoluna başvurulabilir.

“KUSUR ORANINIZ KADERİNİZ DEĞİL, HAKLARINIZIN TAKİBİ GELECEĞİNİZİ BELİRLER.”

ÖZLÜ SÖZ

“Hakkını aramayan, hakkını kaybeder.”

UNUTMAYIN!

- Zamanaşımı süresi: 2 YIL (öğrenme tarihinden itibaren)
- Sigorta şirketine başvuru yapılmalı.
- Tüm belgeler eksiksiz toplanmalı.
- Uzman görüşü ve doğru hukuki strateji başarıyı artırır.

Trafik Kazasından Doğan Maddi Tazminat Davası
(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)

 **TRAFİK KAZASINDAN DOĞAN MADDİ TAZMİNAT
DAVASI REHBERİ**

(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)

---

1. 📌 DAVA KONUSU VE HUKUKİ NİTELİK

Trafik kazasından doğan maddi tazminat talepleri;

- Araç hasar bedeli (onarım + pert/total loss)
- Araç değer kaybı
- İkame araç / kullanım mahrumiyeti tazminatı
- (Varsa) çekici, ekspertiz, otopark giderleri

kapsamında **haksız fiil sorumluluğu** (TBK m.49 ve devamı) ve **KTK (Karayolları Trafik Kanunu)** hükümlerine dayanır.

---

2. ⚖️ SORUMLULAR

Davalılar çoğunlukla birlikte gösterilir:

- Sürücü (asli sorumlu)
  - Araç işleteni / ruhsat sahibi
  - Sigorta şirketi (Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası kapsamında)
-

3. 📄 TALEP KALEMLERİ

3.1 Araç Hasar Bedeli

- Servis faturası veya eksper raporuna göre belirlenir
- Pert halinde **rayiç bedel – sovtaj** hesabı yapılır

**Trafik Kazasından Doğan Maddi Tazminat Davası
(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)**

3.2 Değer Kaybı

Şartlar:

- Onarım görmüş araç
- Daha önce ağır hasarlı olmaması
- Kazadaki kusur oranı

3.3 İkame Araç (Kullanım Mahrumiyeti)

- Araçsız kalınan süre
- Piyasa rayici günlük kira bedeli
- Fiili kullanım ihtiyacı

---

4. 📁 DELİLLER (EN KRİTİK BÖLÜM)

4.1 Zorunlu Deliller

- Trafik kaza tespit tutanağı
- Kusur raporu (bilirkişi/ekspertiz)
- Ruhsat ve poliçe
- Ekspertiz raporu
- Servis faturaları

4.2 Teknik Deliller

- Sigorta eksper raporu
- TRAMER kayıtları
- Fotoğraflar / video
- Kamera kayıtları

4.3 Değer Kaybı İçin

- Emsal satış ilanları

**Trafik Kazasından Doğan Maddi Tazminat Davası
(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)**

- Araç piyasa rayiçleri
- TÜİK / piyasa araştırmaları

4.4 İkame Araç İçin

- Araçsız kalındığını gösteren belgeler
- Kiralama faturaları (varsa)
- Tanık beyanı (destekleyici)

---

5. ⚠ UYGULAMADA SIK YAPILAN HATALAR

✘ 1. Kusur oranı netleştirilmeden dava açılması

→ En büyük red/eksik inceleme sebebi

✘ 2. Değer kaybının yanlış hesaplanması

→ Çift hesaplama (hasar + değer kaybı çakışması)

✘ 3. İkame araçta “soyut talep”

→ Gün sayısı ve piyasa rayici yoksa reddedilir

✘ 4. Sigorta şirketine başvuru şartı atlanması

→ Dava şartı eksikliği itirazı

✘ 5. Eksik delil dosyası

→ Bilirkişi raporuna mahkûm olma

---

6. 📌 BOZMA NEDENLERİ (YARGITAY UYGULAMASI)

- Kusur oranının denetlenmemesi
- Değer kaybının “soyut bilirkişi” raporuna dayanması
- İkame araç süresinin gerekçesiz belirlenmesi
- Pert-total ayrımının yanlış yapılması

**Trafik Kazasından Doğan Maddi Tazminat Davası
(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)**

- Sigorta limitinin aşılmasına rağmen gerekçe yazılmaması

---

7. 📄 DAVA DİLEKÇESİ TASLAĞI (ÖRNEK)

◆ DAVACI:

Ad Soyad / T.C. Kimlik No

◆ DAVALILAR:

- Sürücü
- Araç maliki
- Sigorta şirketi

◆ KONU:

Trafik kazası nedeniyle oluşan araç hasar bedeli, değer kaybı ve ikame araç zararının tazmini

ÖN İZLEME

◆ AÇIKLAMALAR:

1. ... tarihinde meydana gelen trafik kazasında davalı sürücünün tam kusuru ile müvekkil araca çarpılmıştır.
2. Kaza sonrası araçta meydana gelen hasar ... TL olarak tespit edilmiştir.
3. Araçta oluşan değer kaybı ... TL olup piyasa rayiçleri ile uyumludur.
4. Müvekkil araçsız kaldığı süre boyunca ikame araç temin edememiş, günlük ... TL zarara uğramıştır.

◆ HUKUKİ NEDENLER:

Trafik Kazasından Doğan Maddi Tazminat Davası
(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)

TBK m.49, 50, 51, 54

KTK m.85 ve ilgili mevzuat

Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları

◆ **DELİLLER:**

Kaza tespit tutanağı, bilirkişi raporu, servis faturaları, TRAMER kayıtları, ekspertiz raporu vb.

◆ **SONUÇ VE TALEP:**

Hasar bedeli + değer kaybı + ikame araç bedelinin faiziyle birlikte tahsili

---

8. 🗣️ **TENSİP ZAPTI (MAHKEME AŞAMASI)**

Mahkemenin tipik tensip kararları:

- Sigorta şirketine poliçe ve hasar dosyasının sorulması
  - Kusur incelemesi için bilirkişi atanması
  - Araç kayıtlarının TRAMER'den istenmesi
  - Ekspertiz raporlarının celbi
  - Taraflara delil sunma süresi verilmesi
  - Duruşma günü verilmesi
-

9. 📊 **EMSAL KARAR TABLOSU (ÖZET)**

Konu

Yargıtay Yaklaşımı

Değer kaybı

Onarım sonrası piyasa düşüşü somut hesaplanmalı

**Trafik Kazasından Doğan Maddi Tazminat Davası
(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)**

Konu	Yargıtay Yaklaşımı
İkame araç	Kullanım ihtiyacı ve süre ispatlanmalı
Kusur	Trafik bilirkişi raporu denetlenmeli
Sigorta sorumluluğu	Poliçe limiti ile sınırlı

---

10. 📌 İNFAZ (TAHSİL) SÜRECİ

- Karar kesinleşince icra takibi
  - Sigorta şirketi yönünden genelde **doğrudan ödeme**
  - Sürücü/malik yönünden haciz işlemleri
  - Faiz başlangıcı: kaza tarihi veya temerrüt tarihi
-

11. 🧠 PRATİK UYGULAMA NOTLARI

- Değer kaybı çoğu dosyada **bilirkişiyeye “otomatik” bırakılmamalı**
  - İkame araç için **piyasa rayici + süre = çarpım hesabı** şart
  - Pert araçlarda “sovtaj” mutlaka düşülmeli
  - Sigorta dosyası gelmeden karar verilmesi bozma riskidir
  - Kusur oranı %100 değilse hesaplama zinciri yeniden kurulur
-

12. 📁 DOSYA İÇİN KONTROL LİSTESİ

- Kaza tespit tutanağı
- Kusur raporu
- Poliçe

**Trafik Kazasından Doğan Maddi Tazminat Davası
(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)**

- TRAMER kaydı
- Ekspertiz raporu
- Servis faturaları
- Fotoğraf/video
- Değer kaybı hesap raporu
- İkame araç hesap tablosu

13. SİGORTA ŞİRKETİNE ZORUNLU BAŞVURU DİLEKÇESİ (ÖRNEK)

◆ KONU:

Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamında maddi zararların tazmini talebi

◆ AÇIKLAMALAR:

... tarihinde meydana gelen trafik kazasında müvekkile ait araç hasara uğramıştır. Kusur oranı tamamen/çoğunlukla davalı sürücüye aittir.

Araçta oluşan zararlar:

- Hasar bedeli: ... TL
- Değer kaybı: ... TL
- İkame araç zararı: ... TL

◆ TALEP:

Sigorta poliçesi kapsamında toplam ... TL'nin 15 gün içinde ödenmesi

** PRATİK NOT:**

**Trafik Kazasından Doğan Maddi Tazminat Davası
(Hasar Bedeli – Değer Kaybı – İkame Araç)**

- Bu başvuru yapılmadan açılan davalarda **dava şartı eksikliği itirazı** doğabilir.
- Sigorta şirketi cevabı çoğu dosyada **bilirkişi sürecini doğrudan etkiler**.

---

14. 🗨️ BİLİRKiŞİ RAPORUNA İTİRAZ DİLEKÇESİ (ÖRNEK)

◆ **KRİTİK İTİRAZ BAŞLIKLARI**

1. Kusur Oranı

- Trafik tekniği hatalı değerlendirme
- Çarpışma dinamikleri dikkate alınmamış

2. Değer Kaybı

- Emsal araç ilanları incelenmemiş
- “Formül raporu” ile soyut hesap yapılmış

3. İkame Araç

- Gün sayısı fiili delille örtüşmüyor
- Rayiç bedel araştırılmamış

◆ **TALEP:**

Yeni bilirkişi heyeti atanması
veya ek rapor alınması

---

15. 📊 DEğer KAYBI HESAP UYGULAMA MODELİ

◆ **GENEL FORMÜL (UYGULAMA)**

Değer Kaybı = Araç Rayiç Değeri × Hasar Oranı × Km/Kullanım Faktörü